MALTA

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR DR.
VINCENT GALEA

Seduta tat-8 ta' Jannar, 2014

Talba Numru. 310/2012

Atlas Insurance PCC Limited (C5601) kif surrogata fid-drittijiet tal-assikurata taghha Roswitha Marion Lehner, sija bil-polza u sija bil-ligi, u l-istess Roswitha Marion Lehner (ID. Nru. 12497A)

Vs

1) Bonavia Brothers Company Limited (C-16453)
2) Shawn Bonavia

It-Tribunal,

Ra **t-talba tar-rikorrenti mressqa fit-18 ta' April, 2012** u li permezz taghha talbu lill-intimati jhallsuhom is-somma ta' tmien mija u tmenin euro u sebgha u hamsin ċenteżmu ta' euro [€880.57c] u dan wara li ppremettew hekk:

"Qieghda tintalab is-somma ta' tmien mija u tmenin Euro u sebgha u hamsin centezmu (€880.57) (Dok. A sa Dok. F), jew somma ohra verjuri, rapprezentanti d-danni sofferti mir-rikorrenti konsegwenza tal-incident tal-4 ta' Mejju

2011, gewwa tas-Sliema (Dok. G) meta l-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni BBL-494 misjuqa minn u proprjetà ta' Roswitha Marion Lehner u assikurata ma' Atlas Insurance PCC Limited soffriet hsarat meta inqabdet go trinek mimlija bis-cement frisk konsegwenza ta' xogholijiet fit-triq li kienu qed jitwettqu mill-intimati, jew min minnhom, u dan stante illi l-istess inċident sehh unikament b'tort ta' l-intimati, jew min minnhom, minhabba negliġenza, traskuraġni u nuqqas ta' osservanza ta' l-obbligi legali taghhom, jew min minnhom, naqsu milli jpoġġu jew ittellghu sinjali li juru li kienu qed isiru x-xogholijiet fit-triq u ghaliex ix-xogholijiet kienu qed isiru minghajr il-permessi mill-awtoritajiet kompetenti. Dan l-ammont huwa dovut in kwantu ghas-somma ta' €55 lir-rikorrenti Roswitha Marion Lehner rappreżentanti *excess payment* minnha mhallsa in konnessjoni ma' dan l-incident, u in kwantu ghas-somma ta' €825.57 lir-rikorrenti Atlas Insurance PCC Limited rappreżentanti d-danni kollha illi ghalihom ghamlet tajjeb is-socjeta rikorrenti Atlas Insurance PCC Limited abbażi ta' polza ta' assigurazzjoni tat-tip *comprehensive* u skond il-ligi.

Din is-somma baqghet ma thallsitx minkejja li l-intimati gew interpellati jaghmlu dan u ghalhekk kellha ssir din il-kawza;

Flimkien ma' din is-somma l-intimati, jew min minnhom, ghandhom jiġu kkundannati jhallsu l-ispejjez legali kollha, inklużi l-ispejjez ta' l-ittra uffiċjali datata 7 ta' Lulju 2011 (Dok. H) ippreżentata fil-Prim' Awla tal-Qorti Civili kontra l-intimati u l-imghax legali sad-data tal-hlas effettiv tas-somma kollha".

Ra li s-socjeta intimata ġiet debitament notifikata bit-talba u bl-avviz tas-smiegh fit-28 ta' April, 2012, iżda minkejja dan hija baqghet ma pprezentatx risposta skond il-ligi.

Ra li l-intimat Shawn Bonavia gie debitament notifikat bit-talba u bl-avviz tas-smiegh fis-7 ta' Settembru, 2013 izda minkejja dan huwa baqa ma ppreżenta l-ebda risposta skond il-ligi.

Ra l-verbal datat 28 ta' Gunju, 2012 fejn it-Tribunal ghamel referenza ghall-artikolu 774 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta u stieden lir-rikorrenti sabiex jittrattaw il-kwistjoni tan-nuqqas o meno ta' ġurisdizzjoni tieghu li jiddeċiedi dan il-kaz.

Ra l-verbal datat 19 ta' Novembru, 2013 fejn il-kawza thalliet ghad-decizjoni preliminari fuq il-punt imqanqal mit-Tribunal fil-verbal tat-28 ta' Gunju, 2012.

Ikkunsidra;

1. L-ewwel u qabel kollox, it-Tribunal irid jiddeciedi jekk il-kaz in ezami jaqax taht il-gurisdizzjoni tieghu l-ghaliex jekk dan ma huwa l-kaz, huwa irid jiddikjara lilu nnifsu bhala mhux kompetenti li jiggudika l-materja taht ezami. Din l-eccezzjoni tista titqajjem marte proprio mit-Tribunal[1]. F'dan ir-rigward jinghad li fis-sistema guridika taghna *l-inkompetenza hi sollevabbli "ex officio" meta ghar-raguni ta' materja tal-kawza ma tkunx ta' kompetenza tat-tribunal adit*[2]*. Dan ghar-raguni illi l-kompetenza ratione materia hi ta' ordni pubbliku*[3] *u din allura lanqas tista' titwarrab bi ftehim bejn il-partijiet*[4].

2. B'hekk it-Tribunal huwa fid-dmir li *ex officio* jissolleva l-kwistjoni dwar il-gurisdizzjoni tieghu li jisma' u

---

[1] Ara artikolu 774 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

[2] **Emmanuele Vella v. Raffaela Barbara**, Appell Civili, 31 ta' Mejju 1957; **Patrick Grixti Soler v. Vincent Sultana**, Appell Civili, 27 ta' Marzu 1981).

[3] Vol. XXIX pII p468

[4] **Carmelo Degiorgio noe v. George Farrugia**, Appell Civili, 8 ta' Mejju 1981; **John Spiteri et v. Stephanie Spiteri pro et noe**, Appell Civili Nru. 23/99 deciza mill-Bord li Jirregola l-Kera fit-12 ta' Dicembru 2001 u kkonfermata mill-Qorti ta' l-Appell fl-20 ta' Ottubru 2003, **Sea Services Limited v. Paul Aquilina**, Citaz. Nru. 539/00 deciza mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fit-12 ta' Dicembru 2001 u **Joe Borg Olivier pro et noe v. Il-Ministru ta' l-Edukazzjoni, Xoghol u Familja**, Rik. Nru. 79/11, sentenza parzjali moghtija mit-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva fis-26 ta' Settembru 2011.

jiddetermina dan il-kaz, u ghalhekk ghandu jghaddi biex jaghti decizjoni fir-rigward.

3. L-Att dwar l-Arbitragg (Kap. 387) jistipula hekk fir-raba skeda tieghu:

“Arbitraġġ Mandatorju

It-tilwimiet hawn iżjed ’l isfel imsemmija fit-Taqsima A għandhom jiġu determinati b’arbitraġġ u għandhom jittieħdu f’arbitraġġ taħt ir-regoli msemmija fit-Taqsima B b’żieda ma’ dawk ir-regoli li jistgħu jiġu maħruġa miċ-ċentru minn żmien għal żmien”.

4. Imbaghad insibu li l-paragrafu 1.2 tat-Taqsima A ta’ din l-iskeda jitkellem dwar tilwimiet dwar it-Traffiku ta’ vetturi bil-mutur.

“1.2 Tilwimiet dwar it-Traffiku ta’ Vetturi bil-Mutur

Kull tilwima ċivili jew kummerċjali, li ma tkunx waħda li jkollha x’taqsam ma’ talba għal danni għal ħsara fil-persuna, li tkun tilwima li toriġina minn:

(*a*) kolliżjoni bejn vetturi, jew

(*b*) ħsara involontarja fil-proprjetà li tinvolvi l-vetturi, jew

(*ċ*) talba bħal dik kontra assiguratur awtorizzat, kumpannija assiguratriċi fuq il-ħajja, *underwriter* approvat mill- Ministru responsabbli għat-trasport jew persuna oħra li skont l-Ordinanza dwar l-Assigurazzjoni ta’ Vetturi tal-Mutur għar-Riskji ta’ Terzi Persuni (Kap. 104) jew xi polza ta’ assigurazzjoni, tista’ tkun responsabbli dwarha, u

(*d*) li l-valur tagħha ma jkunx jeċċedi l-ħdax-il elf u sitt mija u sitta u erbgħin euro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (€11,646.87c)”.

5. Dan ifisser li l-Qrati Ordinarji ghandhom il-kompetenza esklussiva dwar tilwim li jkollu x’jaqsam ma

talba ghal danni ghal hsara fil-persuna. L-istess haġa ghall-tilwimiet li jkunu jeċċedu l-ammont ta’ €11,646.87c.

6. Il-kwistjoni u d-diffikulta li qeghda tinholoq u ghada ma ġietx risolta b’mod definittiv u awtorevoli sabiex jiġi mxejjen kull dubbju dwar liema huwa l-organu ġudizzjarju aditt mill-kompetenza hija dwar it-tip ta’ kawżi l-ohra li talvolta jistghu jiġu ntavolati. Il-mistoqsija ovvja hija: Fejn ghandhom jiġu ntavolati dawn it-tip ta’ kawżi. Quddiem il-Qrati Ordinarji jew inkellha quddiem ic-Centru Malti ghall-Arbitragg?

7. Il-ligi (Ir-Raba Skeda tal-Kap. 387) tghid li kull tilwima ċivili jew kummerċjali li tkun tilwima li toriġina minn

(*a*) kolliżjoni bejn vetturi, jew

(*b*) ħsara involontarja fil-proprjetà li tinvolvi l-vetturi, jew

(*ċ*) talba bħal dik kontra assiguratur awtorizzat, kumpannija assiguratriċi fuq il-ħajja, *underwriter* approvat mill- Ministru responsabbli għat-trasport jew persuna oħra li skont l-Ordinanza dwar l-Assigurazzjoni ta’ Vetturi tal-Mutur għar-Riskji ta’ Terzi Persuni (Kap. 104) jew xi polza ta’ assigurazzjoni, tista’ tkun responsabbli dwarha, u

(*d*) li l-valur tagħha ma jkunx jeċċedi l-ħdax-il elf u sitt mija u sitta u erbgħin euro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (€11,646.87c)

huma mhollija ghal gurisdizzjoni tac-Centru Malti ghall-Arbitragg.

8. It-Tribunal ghamel studju dwar is-sentenzi li inghataw sa issa fuq dan is-suggett u seta jara li hemm tlett sitwazzjonijiet li gew eżaminati. Dawn huma maqsumin hekk:

A) <u>Traffic Related Incidents</u>

Dan huwa l-iktar kaz ovvju. Kull inċident li jsehh waqt li żewġ vetturi jkunu qeghdin jinstaqu u basta li l-valur jkun

inqas minn €11,646.87c huwa kompetenti c-Centru Malti ghall-Arbitragg. Hekk per eżempju, f'din il-kategorija nsibu s-segwenti sentenzi tal-Qrati taghna.

i. **Raymond Mifsud vs John Cauchi**[5] – Qorti tal-Magistrati (Malta) (CSH) deċiża fl-24 ta' April, 2013. Mhux appellata;

Il-Qrati Ordinarji, f'dawn il-kazijiet kollha ddeklinaw li jeżerċitaw il-gurisdizzjoni taghhom l-ghaliex dawn il-kawzi kienu jaqghu kollha fil-gurisdizzjoni tac-Centru Malti ghall-Arbitragg.

B) <u>Non-Traffic Related Incidents/Ohrajn</u>

i. **Fogg Insurance Agencies Limited vs Maurice Scifo Diamantino et**[6] – TTZ (KPS) deċiża fil-5 ta' Marzu, 2013. Dan kien kaz fejn l-intimati ma ghamlux *claim* skond il-Kap. 104 u s-socjeta rikorrenti pprocediet kontrihom talli kisru l-polza ta' l-assikurazzjoni. Sakemm ġiet deċiża din il-kawza mit-Tribunal ma kien hemm l-ebda deċiżjoni mill-Arbitragg dwar minn kien responsabbli ghall-incident de quo. Is-socjeta rikorrenti assumiet ir-responsabbilita ghall-akkadut u hallset lit-terz ghal-hsarat ikkawżati mill-assigurat taghha. It-Tribunal qal li biex jara jekk din il-polza inkisritx jew le, huwa bilfors ikollu jidhol dwar minn kien jahti ghal inċident li sehh bejn żewġ vetturi. It-Tribunal f'dan il-kaz iddeklina milli jiddeċiedi dan il-kaz l-ghaliex ma kellhux gurisdizzjoni. Mhux appellata.

ii. GasanMamo Insurance Limited vs Alexander Jan Edward Van Reeven et[7] - Prim' Awla (LFS) deciza 11 ta' Frar, 2013. F'dan il-kaz, diga kien hemm zewg decizjonijiet mic- Centru Malti ghall-Arbitragg fuq l-incident awtomobilistiku li sehh. Is-socjeta rikorrenti pprocediet kontra l-intimati fejn talbet lil Qorti sabiex tiddikjara li l-intimati kisru t-termini u obbligazzjonijiet tal-polza ta' l-assikurazzjoni. L-intimata qalet li hija diga kienet giet mehlusa mill-harsien tal-gudizzju u ghalhekk il-Qorti ma

---

[5] Avviz Nru. 14/2013
[6] Talba Nru. 888/2011
[7] Rik. Mah. Nru. 1174/2011

setatx tidhol f'din il-materja. Il-Prim' Awla irriteniet li hija kompetenti li tisma l-kaz minkejja.

iii. **Francesco Azzopardi vs Monica Gatt**[8] – TTZ (KM) deciza fl-14 ta' Frar, 2013. Dan kien kaz fejn vettura waqt li kienet qeghda tinstaq, intlaqtet minn żiemel. It-Tribunal qal li huwa kompetenti li jiddeċiedi dan il-kaz. Sentenza preliminari li mhux appellata[9].

iv. **GasanMamo Insurance Limited et vs Kunsill Lokali Qormi**[10] – TTZ (GB) deċiża 12 ta' Dicembru, 2012. Dan kien kaz fejn ir-rikorrenti fittex lill-Kunsill intimat ghad-danni ta' hsarat ikkaġunati fil-vettura tieghu konsegwenza ta' hofra li kien hemm fit-triq li taqa tah tir-responsabbilita tal-Kunsill intimat. It-Tribunal f'dan il-kaz iddeklina milli jiddeċiedi dan il-kaz l-ghaliex ma kellhux gurisdizzjoni. Mhux appellata.

v. **Emmanuel Falzon vs Pietru Pawl Busuttil noe et**[11] – TTZ (YMS) deċiża 1 ta' Novembru, 2012. F'dan il-kaz, ir-rikorrenti fittex lill-intimati ghall-hsarat li huwa sofra fil-vettura tieghu minhabba hsara fi triq. It-Tribunal sab lill-intimati responsabbli ghal dawn il-hsarat sofferti fil-vettura tar-rikorrenti[12]. Appellata.

vi. **Kevin Micallef vs GasanMamo Insurance Limited et**[13] – Qorti tal-Magistrati (Malta) (CSH) deċiża 14 ta' Novembru, 2012. Dan kien kaz ta' vettura ipparkjata li ntlaqtet minn vettura li kienet qeghda tinstaq. Il-Qorti iddeklinat milli tiddeċiedi dan il-kaz l-ghaliex ma kellhiex gurisdizzjoni[14]. Appellata.

---

[8] Talba Nru. 33/2012

[9] Ghad jista jsir appell mis-sentenza finali fuq dan il-punt ukoll.

[10] Talba Nru. 332/2012

[11] Talba Nru. 345/2010

[12] Ara f'dan is-sens **Anthony Mercieca vs Kunsill Lokali Zebbug Ghawdex** – TTZ (GB) deċiża fit-18 ta' Mejju, 2012 – Talba Nru. 34/2010 u **Quentin Tanti vs L-Awtorita ghat-Trasport f'Malta** – TTZ (GB) deċiża fis-27 ta' Jannar, 2012 (Talba Nru. 70/2007).

[13] Avviz Nru. 357/2011

[14] B'mod kuntrarju, fis-sentenza **Raymond Buttigieg vs Roderick Farrugia** – TTZ (VGD) deċiża fl-24 ta' Frar, 2012 (Talba Nru. 341/2010) gie deċiż li t-Tribunal ghandu ġurisdizzjoni.

vii. **Fogg Insurance Agencies Limited vs Anthony Agius et**[15] – TTZ (GB) deċiża 9 ta' Novembru, 2012. Is-socjeta rikorrenti fittxet lill-intimati ghal hlas ta' *claim* li huma ma ghamlux meta effettivament kellhom jaghmlu l-istess *claim*. Sadanitant kienet lehqet inghatat deċiżjoni mic- Centru Malti ghall-Arbitragg fuq ir-responsabbilita dwar l-incident awtomobilistiku li kien sehh bejn il-vettura ta' l-intimat u terzi. It-Tribunal qal li ghandu kompetenza li jiddeċiedi dwar dan il-kaz[16].

viii. **Fogg Insurance Agencies Limited vs Joseph Aquilina**[17] – TTZ (GB) deċiża fit-30 ta' Marzu, 2012. Is-socjeta rikorrenti fittxet lill-intimati ghall-hlas tad-danni minnha sofferti meta hija kellha thallas ghal hsarat li soffriet vettura ta' terzi f'incident awtomobilistiku wara deċiżjoni mic-Centru Malti ghall-Arbitragg. L-intimat kellhu ghoxrin sena u allura ma kienx kopert b'polza ta' l-assikurazzjoni fuq din il-vettura. Ghalhekk is-socjeta rikorrenti qalet li inkissru l-kundizzjonijiet u t-termini tal-polza ta' l-assikurazzjoni. It-Tribunal sab lill-intimat hati ta' dan il-ksur u ordnalu jhallas id-danni lis-socjeta rikorrenti. Appellata.

ix. **Fogg Insurance Agencies Limited et vs Segretarju Ezekuttiv tal-Kunsill Lokali Gzira**[18] – Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri (RCP) deċiża 16 ta' Ottubru, 2012. Is-socjeta rikorrenti fittxet lill-Kunsill intimat ghad-danni u dan peress li sehh inċident bejn żewġ vetturi, ghal liema inċident kien jahti l-istess Kunsill intimat peress li ma hax hsieb jaghmel senjaletika fit-toroq li huwa kien responsabbli minnhom. Il-Qorti ta' l-Appell qalet li l-Qrati ordinarji ma ghandhomx ġurisdizzjoni f'dan il-kaz.

x. **Joseph Ciscaldi noe vs Nicholas Camilleri**[19] – Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) (RCP) deċiża 19 ta' April, 2012. L-intimat kien kera karozza minghand ir-rikorrenti u

---

[15] Talba Nru. 51/2011

[16] Ara ukoll f'dan is-sens **Fogg Insurance Agencies Limited vs Angelo Tanti** – TTZ (VG) deċiża fis-6 ta' Gunju, 2012 – Talba Nru. 557/2011 u **MiddleSea Insurance p.l.c. vs Clayton Portelli et** – TTZ (GB) deċiża fit-28 ta' Ottubru, 2010 (Talba Nru. 403/2010);

[17] Talba Nru. 1718/2010;

[18] Appell Nru. 411/2011;

[19] Appell Nru. 40/2011;

waqt li din kienet fil-pussess tieghu u kien qieghed isuqha, ikkawzalha l-hsarat. Il-Qorti ta' l-Appell qalet li l-Qrati ordinarji ma ghandhomx ġurisdizzjoni f'dan il-kaz.

xi. **Fogg Insurance Agencies Limited vs Silvio Attard[20] –** TTZ (VGD) deċiża fl-24 ta' Frar, 2012. L-intimat b'atti dolużi ghamel hsarat fuq vettura li kienet miexja. It-Tribunal qal li huwa ghandu ġurisdizzjoni biex jisma l-kaz. Din is-sentenza preliminari ma hijiex appellata[21].

xii. **MiddleSea Insurance p.l.c. et vs Gevimida Limited**[22] – Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) (PS) deċiża fit-23 ta' Ottubru, 2009. Din il-kawza kienet tikkonċerna kollass ta' hajt fuq vettura pparkeggjata. Il-Qorti ta' l-Appell qalet li c-Centru Malti ghall-Arbitragg mhux kompetenti, iżda hija l-Qorti Ordinarja li hija kompetenti.

9. F'aktar dettal, u fiz-zewg sentenzi l-aktar li jiġu citati f'dawn it-tip ta' kawżi:

a) Fis-sentenza **Middlesea Insurance plc et vs Gevimida Limited**, fuq citata, l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) qalet hekk:

"3. Fil-fehma ta' din il-Qorti, il-ligi kif inhi, rettament interpretata, ma ssostnix il-pretensjoni ta' l-appellanti. Ictu oculi, mill-istess intestazzjoni tas-subaragrafu 1.2, il-kontroversja li l-legislatur jirrizerva b'mod mandatorju lill-Arbitragg huma dawk li ghandhom rapport kazwali ma' incidenti ta' traffiku li jikkagunaw dannu materjali fl-istess vetturi jew fil-proprjeta ta' terzi b'effett tat-tamponament f'dik l-istess proprjeta minn vettura jew vetturi ko-involti f'dak l-istess incident stradali. Il-kaz tat-tigrif ta' hajt fuq vettura stazzjonarja minghajr dik il-konnessjoni mhix wiehed minn dawn. Sewwa ghalhekk irraguna t-Tribunal illi **dak ikkontemplat mill-ligi hija hsara kagonata bl-intervent ta' vettura u mhux hsara li tista ssehh fuq vettura, hi x'inhi l-fonti taghha**" (sottolinejar u enfazi tat-Tribunal).

[20] Talba Nru. 662/2010;
[21] Ghad jista jsir appell mis-sentenza finali fuq dan il-punt ukoll.
[22] Appell Nru. 13/2009;

b) Fil-kawza **Joseph Ciscaldi noe vs Nicholas Camilleri**, fuq citata, l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri), kif diversament ippreseduta, qalet hekk:

"Illi din il-Qorti thoss li l-kliem tal-Ligi huwa car fis-sens li **fejn hemm hsara fuq proprjeta li tikkonsisti f'vettura u liema hsara qed jigi allegat li giet ikkawzata involontarjament mela allura tali mertu huwa suggett ghall-arbitragg mandatarju** skond id-disposizzjonijiet tal-artikolu 1.2 (b) tat-Taqsima A tar-Raba Skeda tal-Kap. 387 **u dan stante li tali disposizzjonijiet mhux limitati biss ghall-hsara ikkawzata fil-vetturi kawza ta' kollizzjoni bejn tnejn jew aktar**, li huwa kopert bl-artikolu 1.2 (a) tat-Taqsima A tar-Raba Skeda tal-Kap. 387, **izda wkoll ghall-hsara fil-proprjeta li tikkonsisti f'vettura mbasta kkawzata b'mod involontarju** u dan kif indikat proprju fl-artikolu 1.2 (b) tat-Taqsima A tar-Raba Skeda tal-Kap. 387 (sottolinejar u enfazi tat-Tribunal).

Illi ghal din il-Qorti l-kliem stess tal-Ligi huwa car fih innifsu u ma hemmx bzonn li tirreferi ghal xi att iehor hlief il-ligi stess u la darba l-kliem stess huwa car, mela allura ghandha tittiehed fis-sinifikat naturali taghha ut sic u xejn izjed. Ma hemmx dubju li **fl-imsemmi artikolu 1.2 (b) tat-Taqsima A tar-Raba Skeda tal-Kap. 387 ma hemmx riferenza ghall-kollizzjoni bejn zewg vetturi (kif hemm fl-artikolu 1.2 (a) u kull ma jirreferi l-imsemmi artikolu huwa li bizzejjed ikun hemm hsara fi proprjeta li tikkonsisti f'vettura – l-element ta' kollizzjoni bejn vetturi mhux rikjest f'dan is-subartikolu, u ghalhekk hemm distinzjoni bejn l-artikolu 1.2 (a) u (b) tal-imsemmija Skeda**" (sottolinejar u enfazi tat-Tribunal).

10. Il-punt li ghandu jigi dibattut mit-Tribunal huwa jekk hu ghandux il-gurisdizzjoni li jisma u jiddeciedi dan il-kaz invista ta' dak li jghid il-Kapitolu 387 u cioe l-Att dwar l-Arbitragg.

11. Il-fatti ta' dan il-kaz odjern, skond ma jirriżultaw sa issa huma li:

i. Ir-rikorrenti Roswitha Marion Lehner soffriet danni fil-vettura taghha meta, waqt li hija kienet qeghda ssuq il-vettura taghha ġewwa Tas-Sliema, hi baqghet diehla go trinek mimlija bis-cement frisk konsegwenza tax-xogholijiet fit-triq li, allegatament, kienu qeghdin iwettqu l-intimati jew min minnhom;

ii. Illi dan l-incident sehh, dejjem skond ir-rikorrenti, sehh unikament b'tort ta' l-intimati, jew min minnhom, minhabba negliġenza, traskuraġni u nuqqas ta' osservanza ta' l-obbligi legali taghhom, jew min minnhom, meta huma, jew min minnhom, naqsu milli jpoġġu jew ittellghu sinjali li juru li kienu qed isiru x-xogholijiet fit-triq u ghaliex ix-xogholijiet kienu qed isiru minghajr il-permessi mill-awtoritajiet kompetenti;

1. Minn qari tal-gurisprudenza fuq riportata t-Tribunal jasal ghas-segwenti konklużjoni:

i. **<u>Il-kawza ta' l-incident awtomobilistiku x'kien?</u>** Jekk il-kawza ta' l-incident ma jkunx is-sewqan allura wiehed jista jghid li l-kawza ghal tali inċident ma hijiex relatata mas-sewqan. Konsegwentement meta inċident ikun sehh minhabba xi haġa li ma jkollhiex x'taqsam mas-sewqan, allura jkunu kompetenti l-Qrati Ordinarji.

ii. **<u>Il-kawza ta' l-incident awtomobilistiku x'kien?</u>** Meta inċident ikun sehh minhabba xi haġa relatat mas-sewqan, allura dak l-incident ikun relatat mas-sewqan u b'hekk ikun ic-Centru Malti ghall-Arbitragg li jkun kompetenti.

2. F'dan il-kaz ghadna r-rikorrenti li kienet qeghda ssuq il-vettura taghha u baqghet diehla go trinka mimlija *cement* frisk u ikkawżat hsarat fil-vettura taghha minhabba f'dan il-fatt. Il-kawza ta' l-incident ma huwiex is-sewqan iżda s-sinistru li allegatament kien hemm fit-triq.

3. Ghalhekk, it-Tribunal ghandu ġurisdizzjoni biex jisma dan il-kaz u qieghed jiddiferixxi t-talba ghat-13 ta' Frar,2014 fis-1.30.p.m. ghall-provi kollha tal-partijiet.

L-ispejjez qeghdin jiġu riservati ghal ġudizzju finali.

< Sentenza In Parte >

---------------------------------TMIEM---------------------------------